

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

призначення, яка б забезпечувала населення достатньою кількістю білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мікроелементів та інших БАР з наявністю певних обсягів їх резервування на регламентований термін з урахуванням впливу непередбачуваних ризиків.

Впровадження інноваційних технологій у харчову промисловість можна буде вважати ефективним, якщо ринкова кількість продовольства, і в першу чергу, оздоровчого призначення, перевищуватиме мінімальну потребу населення країни у таких продуктах, а вартість збалансованого добового раціону за ринковими цінами буде доступною для всіх верств населення.

Наприклад, на сьогодні потреба у хлібопродуктах оздоровчої дії становить щонайменше 50 % від усієї продукції, а виробляється її не більше 1%.

Україна має всі необхідні соціальні і економічні умови для створення інноваційної продукції і впровадження її у виробництво. Це значні природні сировинні ресурси, потенційно придатні для перероблення на оздоровчі продукти; структура харчової промисловості, яка дає можливість організувати виробництво оздоровчих продуктів на підприємствах різного масштабу; підвищення попиту на оздоровчі продукти, пов'язане з несприятливими екологічними чинниками, формуванням культури харчування, усвідомленням індивідуальної відповідальності за власне здоров'я; широкі експортні можливості такої продукції, оскільки на світовому ринку від закордонних аналогів її буде відрізняти значно нижча ціна при гарантованій якості.

Література

1. Способи зниження ризиків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/223>
2. Вігуржинська С.Ю., Басюркіна Н.Й., Свистун Т. В. Економіка підприємства : навч. посібник / за ред. С.Ю. Вігуржинської. Одеса : ОНАХТ, 2018. 116 с.
3. Карпов В.А., Басюркіна Н.Й., Горбаченко С.А., Шевченко-Перепьолкіна Р.І. Проектний аналіз : навч. посібник / за ред. проф. Карпова В.А. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.

ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

**Колесник В.І., к.е.н., доцент Вігуржинська С.Ю., к.е.н, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

У наш непростий час перед керівництвом виробничого підприємства нерідко постає актуальна проблема: як зберегти кадровий потенціал підприємства та підвищити його ефективність. Найважливішою складовою у вирішенні цієї проблеми є побудова чіткої системи мотивації персоналу підприємства. Слід відзначити, що в останні місяці у діяльності багатьох підприємств з'явилися нові

негативні фактори та обмеження, які пов'язані з впливом пандемії на світову економіку та на діяльність конкретного підприємства. Мова зокрема йде про таке достатньо поширене явище як суттєве скорочення обсягів виробництва, яке у багатьох випадках призвело до звільнень, вимушених відпусток «за власний рахунок», зменшення чисельності працюючих, їх заробітної плати. Негативно позначилися на настроях робітників і обмеження у роботі транспорту, вимоги постійно використовувати захисні маски, витримувати на виробництві «соціальну дистанцію» та інші. Все це викликає негайну потребу розробити заходи протидії вищезазначеним негативним явищам, які б дозволили не тільки максимально зменшити їх руйнуючий вплив на трудовий колектив а й у перспективі підвищити рівень його позитивної мотивації.

На сучасних підприємствах зараз використовуються різноманітні системи мотивації персоналу, які умовно можна поділити на матеріальні (прямі і непрямі) і нематеріальні. Відповідні нижче сформульовані рекомендації зазначають лише загальні напрями реформування системи мотивації персоналу підприємств та повинні у подальшому враховувати специфіку діяльності кожного конкретного підприємства:

1. Підвищення питомої ваги матеріальних методів мотивації, зокрема безтарифної системи, яка є більш гнучкою і здатна оперативно врахувати мотиваційні чинники, упущені традиційної тарифної системою.

2. Удосконалення застосування комбінації позитивних і негативних методів (заохочень і покарань) в бік посилення останніх щодо тих співробітників, які погано дотримуються або ігнорують карантинні обмеження

3. Проведення більшості мотиваційних нематеріальних заходів, які традиційно мають колективний характер, у формі онлайн заходів (zoom- і skype-конференції і т.д.). Це стосується як давно вже відомих нематеріальних методів мотивації (наради, урочисті збори з публічним визнанням та похвалою за успіхи кращих робітників), так і порівняно нових нематеріальних методів, які мають ігрову основу (професійні конкурси, змагання, рейтинги та ін.

4. Використання в сучасних непростих умовах таких ефективних нематеріальних методів мотивації як можливість швидкого кар'єрного росту, працювати віддалено, за індивідуальним гнучким графіком, надання додаткового вільного часу.

У цілому запропоновані заходи допоможуть сучасним підприємствам успішно пережити нинішню складну соціально-економічну ситуацію та зберегти перспективу успішного розвитку.

Література

1. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : “Кондор”, 2003. – 296 с .

2. Балабанова Л. Управління персоналом: Навчальний посібник/ Людмила Балабанова, Олена Сардак,; Мін-во освіти і науки України, ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського. - К.: Професіонал, 2006. - 511 с.

3. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник/ В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха; М-во освіти і науки України, КНЕУ. - К.: КНЕУ, 2005. - 398 с.

4. Мотивация персонала: основные виды и методы. Система мотивации персонала. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://blog.iteam.ru/>

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТОМ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

Савченко Т.В., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

Розбудова національної соціально орієнтованої ринкової економіки та її інтеграція до світового економічного простору щільно пов'язані з проблемами міжнародної торгівлі країни, що є вагомим складовою у формуванні економічної безпеки. Враховуючи позитивні тенденції експорту зернових культур за останні роки можна стверджувати, що Україна поступово зміцнює свої позиції на світовому ринку. Тому дослідження тенденцій та факторів впливу на розвиток міжнародної торгівлі зерном набуває особливої актуальності.

Останнім часом суттєво зросли попит та пропозиція на зернові культури. Що в свою чергу спричинило позитивні тенденції у світовій торгівлі зерном та безпосереднє зростання експорту зернових культур. Розвиток міжнародної торгівлі агропродукцією дозволяє сподіватися на подальший розвиток аграрного сектору та зростання доходів аграріїв.

Світове виробництво зерна має загалом позитивні тенденції за останні десять років, що свідчить про здатність задовольнити потреби попит на продукти зернового виробництва навіть за очікуваного у найближчі 20 років щорічного збільшення населення планети на 80 млн чоловік, але збільшення вирощування зернових культур відбуватиметься за рахунок країн зі сприятливими географічними умовами [1, с. 126]. На цей процес впливають і негативні фактори такі як обмеженість земельних площ та обмеженість водних ресурсів.

Прогнозується відновлення глобальної пропозиції пшениці у 2019/20 роках, що обґрунтовується стійкими низькими міжнародними цінами на початку року та прогнозним обсягом близько 765,0 млн. тонн.

Прогноз FAO щодо світового виробництва пшениці на 2019 рік підтверджує попередній прогноз значного зростання порівняно з 2018 як нового рекорду. Очікуване відновлення виробництва в Росії та ЄС складе основну частину річного зростання у світовому виробництві. Однак набагато більші врожаї ніж минулого

ЗМІСТ

1	КОМПЬЮТЕРНАЯ МОДЕЛЬ МАРКЕТИНГОВОЙ СИСТЕМЫ МАССОВОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ ОБЪЕКТОВ ПИТАНИЯ Лапицкая О.В., к.э.н., доцент, Шах А.В., м.т.н., аспирант, Гомельский государственный технический университет имени П.О. Сухого, Республика Беларусь	3
2	BIOECONOMY STRATEGY IN THE EUROPEAN UNION Voicilaş D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy, Institute of Agricultural Economics, Bucharest, Romania	6
3	МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА НА ФОНЕ ПАНДЕМИИ КОРОНАВИРУСА Чичинадзе Б.Д., д.э.н., доцент, каф. Экономики, Кутаисский государственный университет им. Ак. Церетели, Грузия	11
4	ПРИЧИНЫ ЗАСТОЯ УКРАИНСКОГО ИННОВАЦИОННОГО СЕКТОРА Башашкин Н., Экономический Университет Варны, Болгария, Okulicz-Kozaryn W. (научный консультант), School of Entrepreneurship, Wroclaw University of Environmental and Life Sciences, Poland	14
5	ОЦІНКА СТАНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ Меліх О.О., д.е.н., професорка, Саркісян Г.О., к.т.н., доцентка; Шепелева О.В., аспірантка, Молодан М.М., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	16
6	САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС ІНТЕГРАЦІЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ Соловей А.О., к.і.н., доцент; Ботіка Т.С., к.і.н., ст. викладач; Мамроцька О.А., к.і.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	19
7	ДІАЛОГ КУЛЬТУР І УКРАЇНА: ВИМОГА ЧАСУ Соловей А.О., к.і.н., доцент; Ботіка Т.С., к.і.н., ст. викладач; Мамроцька О.А., к.і.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	21
8	ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОНІТОРИНГУ ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ Шишко О. Г., канд. іст. наук, доц., ОНАХТ, м. Одеса	22
9	РОЗУМІННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У РОБОТАХ Г.В.Ф. ГЕГЕЛЯ ТА СЬОГОДНІ Шевченко Г.А. к.філос.н., доцент, Мельник Ю.М. к.філос.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	25
10	ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ Орлова В. О., к.і.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	26
11	ДЕЯКІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Черняк Г.А. к. і. н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	30
12	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Черняк Г.А. к. і. н., доцент, Петракова Є.Р., к. п. н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	32
13	СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В ОСТАННІ РОКИ Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент, Зелінська О.Є., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	34
14	КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Свистун Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	37
15	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ Константинова Т.В., к.е.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	38
16	ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ Колесник В.І., к.е.н., доцент; Вігуржинська С.Ю., к.е.н, доцент, ОНАХТ, м. Одеса	41